

AARSSKRIFT

FOR
RINGE

EFTERSKOLE

1931

UDGIVET

AF

ELEVFORENINGEN

AARSSKRIFT

FOR

RINGE

EFTERSKOLE

1931

UDGIVET

AF

ELEVFORENINGEN

Ungdom.

Man hører saa tidt ældre Folk anke over Nutidens Ungdom. De er ustadige og forjagede og interesserer sig mest for Dans, Biograf og Motorcykler. Jeg tror ikke, at de ældre har Ret, men at deres Anken stammer fra den samme Tankegang, som hun har, der siger: „Nej, den Gang jeg var Pige, da var der Piger til“. —

Selvfølgelig er Ungdommen og dens Interesser lidt anderledes nu end for 50 Aar siden. Vi plejer at sige, at Tiden er forandret, men det, synes jeg, er noget Vrøvl, for Tiden det er jo os baade unge og ældre. Vi maa hellere sige, at Udviklingen indenfor vore tekniske Midler har forandret de Forhold, Mennesker levede under for 50 Aar siden, og sat mere Fart, gjort Synskredsen større, skaffet mindre og lettere Arbejde, men vel ogsaa gennem alt dette gjort Menneskers Sind lidt hastigere og deres Interesser flere og mere delte. Men dette gælder de ældre saa vel som de unge, det kan de ældre, der anker, blot ikke se.

Jeg tror, at vi, der er unge nu, er lige saa levende, lige saa ungdomsfriske og har lige saa store Idealer, som de unge havde for 50 Aar siden, selv om vi ogsaa interesserer os for Motorcykler. Men vi maa og vil ikke slaa os til Ro med det. Det skulde jo gerne være saadan, at vi tværtimod at være ringere skulde være lidt bedre end sidste Slægtled. Men for at blive det maa vi have en ærlig Vilje og forstaa at bruge vor Ungdom og vor Ungdomstid ret.

Jeg har engang hørt et Vers, ved ikke, hvem Forfatteren er:

»Ungdom sære Trylleord Muligheders Kongerige.
Land hvor store Ønsker gror, Land hvor stolte Drømme
stige.

Gem din Kraft til Dagens Strid, lær blandt andet det at
vente,
Ungdomstid er Læretid, Ungdom sæt din Kraft paa Rente.

Det rammer godt. Hører man Ordet Ungdom, kan man ikke lade være at tænke paa, at det er Mulighederne, Ungdommen har saa mange af. Den unge, der er legemlig og aandelig sund, har Fremtiden med alle dens Herligheder i Eje. Intet er uopnaeligt for den, der virkelig vil — Muligheders Kongerige. — Det er den unge der har de store Maal, han er ikke bange for at ønske selv det højeste, og varer det for længe med at naa Maalet, drømmer han, at han allerede har naaet det. Han er parat til at sætte alle Kræfter ind paa det, der i Øjeblikket interesserer ham, han tænker ikke paa at økonomisere med Kræfterne, og saa lyder det roligt, formanende: „Gem din Kraft til Dagens Strid“. — Der kan komme Tider, hvor du kan have al din Viljekraft og Energi behov for at klare Vanskelighederne baade legemligt og aandeligt. Der kan komme en streng Plads med et haardt Arbejde, som du føler, du daarligt kan magte, men det skal tages, og det bliver taget. Der kan komme Tider med Sorg og Modgang, da er det rart at have Ungdommens lyse Syn og Viljekraft til at tage Sorgen som noget, der skal til, da er det rart at have gemt lidt til Dagens Strid.

Vi skal ikke tro, at hele vor Livsopgave skal udføres, mens vi er unge, nej, i Ungdomstiden skal vi dygtiggøre os til at udfylde den Plads, vi bliver sat paa i Manddomstiden — „Ungdomstid er Læretid“ — og det kan ofte knibe at forstaa. Vi synes, at vi skal naa det hele med det samme; men vi skal øve os i Taalmodighed og Venten, engang vil vi faa Brug for

Øverskudet af vore Ungdomskræfter derfor sæt paa Rente til den Tid, at de kan vokse og blive større og bedre.

Vi skal søge at faa det mest mulige ud af vor Ungdomstid hente Værdier, som vi kan bygge videre paa Livet igennem. Men først maa vi have Øjnene op for de sande Værdier, og saa maa vi saa vidt muligt prøve at leve derefter. Vi maa være vaagne og opmærksomme, hvor der er noget der gælder, vi maa undersøge alt for at finde og vælge det bedste.

Og vi har meget til vor Raadighed. De fleste af os har Adgang til Gymnastik. Der kan man faa sig en fornøjelig Aften sammen med Kammeraterne, man faar et Arbejde, hvorover man glemmer alle Dagliglivets Besværligheder og Ærgrelser og kun samler Tanker og Energi om det, man i Øjeblikket skal gøre. Man faar øvet sin Behændighed og Frihed, bliver stærkere og rankere, faar Blodet til at rulle rask gennem Aarerne og føler sig friere og gladere, og er der noget, der er sundt i det daglige Arbejde, saa er det det at have et godt Humør. Det kan hjælpe over mange Ærgrelser og modvirker, at man hænger sig i Smaatingene og glemmer, at der er noget, der er større. Den, der har prøvet en virkelig Sorg, kan lettere se lidt stort paa de saakaldte Kyllingesorger. Jeg har hørt sige, at der er to Ting, man aldrig skal ærgre sig over nemlig for det første: det der kan gøres om, og for det andet det, der ikke kan gøres om. Det synes jeg er en gylden Leveregel; gid vi kunde leve meget mere efter den.

Mange har Adgang til et Sognebibliotek, der er noget at hente. En virkelig god Bog kan nok optage Sindet og sætte Tanken i Sving, og mange har Adgang til Foredrag og Oplæsninger i deres Ungdomsforening. Der er nok at tage af, nok at bruge Fri-aftenerne til.

Men vi bør ikke nøjes med Friaftenerne, vi bør bruge noget af vor Ungdomstid til at tage paa Højskole eller Kursus. Vi skal huske, at den Tid er ikke spildt, der kan gavne Livet igennem. Ungdomstid er Læretid, derfor maa vi ikke være bange for at være med, hvor der foregaar noget. Vi bør tage ud og se andre Egne, naar Lejlighed gives, faa Horisonten udvidet og opdage, at der er andre røde Køer til end Præstens; — dertil er Efterskolens Cykleture glimrende.

Ja, vi har Midler nok, og vi vil benytte dem, vi vil være med til at skabe en dygtig, glad og sund Ungdom, til Gavn for os selv og vort Land. Vi vil ikke være ringere end sidste Slægtled, men søge at blive en Smule bedre. Vi kan se paa Vandrefuglene i Tyskland, det er en Ungdom, der vil, og en Ungdom, der kan, men vi tager ved Lære af den. Det er en af de herligste og billigste Fornøjelser at komme ud i Naturen, glæde sig over Dyrene, Planterne, Solen og Havet, kort sagt over al den Skønhed og Storslaaethed, der omgiver os. Det allerstørste i Menneskenes Verden kan ikke imponere os saa meget som en simpel Brændenældes Form og Liv. Her staar vi overfor Erkendelsen af den store Magt, hvorimod vi Mennesker bliver saa smaa — og den Følelse er sund.

»Gaa ad Stier morgenvaade, gruble over Livets Gaade,
trøste sig ved Livets Naade i hver en lille Blomsterflig.«

Kommer vi dertil, synes jeg, at vi er naaet et Stykke fremad, saa er vi paa Vej til at kunne skelne det værdifulde fra det værdiløse, det ægte fra det uægte, og det bør være et af vore Maal.

»Ungdom! se fremad og sving med din Fane,
syng dine Sange med jublende Mod,
kæmp for at bryde en ærefuld Bane,
der har i Skaberens Kærlighed Rod.

Meget skal prøves, og meget vil briste,
alt kan du ikke faa med dig i Havn;
men bliv kun tro mod dit Maal til det sidste —
tro mod din Gerning i Glæde og Savn«.

Lidden Højlund.

Cykleturen 1931.

Velkommen Hjem til Moders Hus
vor Søster, hjertenskære!
Saa bleg du blev i Kampens Favn,
i Striden for din Ære!

Saaledes bød Henrik Pontoppidan kort efter Verdenskrigens Ophør, men før Afstemningen i Sønderjylland fandt Sted, sine Landsmænd, Sønderjyderne, velkommen hjem efter 56 Aars Udlændighed under Preussernes haarde Aag.

Og H. P. Hanssen har senere skrevet: „Hvis vi vil bevare, hvad vi efter lange Trængselstider har vundet tilbage, maa Kendskabet og Kærligheden til det genvundne Land uddybes“.

Det er sikkert rigtigt, at Sønderjyderne maa have Hjælp i deres Kulturkamp mod Trykket Syd fra. Hvis Sønderjyderne ikke kan stole paa, at deres Landsmænd baade moralsk og økonomisk vil støtte dem i deres Kamp for det danske Sprog, de danske Minders og det danske Aandslivs Bevarelse, vil det blive svært for dem at holde ud. Og giver de op, hvem skal da være vor Grænsevagt? H. P. Hanssen har derfor Ret i, at det er nødvendigt, at Kendskabet og Kærligheden til Sønderjylland uddybes.

Vi vil gerne værne det, vi har kært, men uden Kendskab til en Sag, faar vi den ikke kær.

Mange føler en vis Dragning mod Sønderjylland. Maaske er det en ubevidst Følelse af mangelfuldt Kendskab til denne Landsdel, der drager. Det var sikkert ogsaa denne Dragning, der gjorde Udslaget, da der paa Elevmødet toges Bestemmelse om, hvor Cykelturen i Aar skulde gaa hen. De fleste stemte for en Tur Sønderjylland rundt.

Søndag d. 19. Juli tiltraadtes Turen. Kl. 8 fra Ringe, Kl. 10 fra Faaborg, og kort før Middag var vi i Mommark. Saa var vi da i Sønderjylland, og nu gjaldt det om at se sig om og opleve det mest mulige.

De første Par Kilometer paa Als var drøje røk. Vi asede stadig opad og havde kun Interesse for at faa Pedalerne til at gaa rundt. Endelig naaede vi det højeste Punkt, loftede Hovederne og saa os om.

Først nu saa vi, hvor fin Landevejen var. Det er en af Landets allerbedste, og saa har den paa hver Side en Række unge Æbletræer, der stod med ret udviklede Frugter. Blikket gied til Siderne ud over frugtbare Marker omgivet af levende Hegn. Overalt Frugtbarhed og Skønhed. Mod Syd saa vi Havet og Halvøen Kegnæs, der danner den sydligste Del af Øen Als.

Snart naaede vi Kirke- og Stationsbyen Hørup. Der holdt vi Hvil, spiste til Middag og var en Tur inde paa Kirkegaarden. Her modtog vi det første Indtryk af, hvad Verdenskrigen har kosiet Sønderjyderne. Vi stod her ved en Grav, en Krigergrav, kun een af de mange. Men den talte sit stærke Sprog, om Ængstelse, Lidelse, Sorg og Savn gennem flere lange Aar. Den unge Mand, der hvilede her, stod ved Fronten i Frankrig — længe — gennemlevede Krigens Gru og Rædsler og faldt i Oktober 1917. Han blev begravet i Frankrigs Jord og fik et tysk Krigerkors paa sin

Grav. Hans Mor var død herhjemme, men Faderen lejede en Lastbil og kørte den lange Vej til Slagmarkerne i Frankrig for at hente sin Søn hjem. Han fandt Sønnens Grav, tog Liget med hjem og stædte det til Hvile ved Moderens Side paa Hørup Kirkegaard, og paa Graven satte Faderen det tyske Krigerkors, der fortæller om Sønnens Skæbne. Det er kun een af de 6000 Sønderjyder, der satte Livet til i Verdenskrigen, i Kampen for en Nation, som havde behandlet dem slet. Det maa være haardt at skulle sætte Livet ind for en Sag, man ikke har kær.

Alle Sogne har mistet nogle af deres Sønner, enkelte har mistet mange, ja, der er Hjem, som har mistet flere Sønner. Vi aner kun lidt af, hvad Forældrene eller Hustruer og Børn har lidt i disse 4 Aar — og endnu lider og savner.

Fra Hørup skød vi en god Fart ad den fine Landevej til Sønderborg, hvor vi ikke havde Tid til at gøre Ophold, hvorfor vi straks ad den ny faste Bro kørte over Alssund til Dybbøl Banke. Hvad vi her saa og oplevede, lader sig ikke i Korthed berette.

Vid Udsigt, herligt Rundskue, smuk Natur, men Grave — mange Grave — det er Dybbøl.

Indskriften paa Dybbøl Mølle fortæller:

Tvende Gange skudt i Grus,
 atter rejst som Møllehus.
 Vogter for et Mindebo,
 sely en Bævt dansk og tro.
 Spejd, saa langt dit Øje naar,
 Grav ved Grav i Marken staar.
 Danske Mænd gav Livet hen;
 Troskab holder Skansen end.
 Taaredugget Ærekrans
 slaar om Dybbøls Navn sin Glans.
 Slægter dø, men Sproget binder,
 Fremtid gror af dyre Minder.

Efter et Par Timers Ophold paa Dybbøl kørte vi videre, men gjorde atter Holdt ved Bøffelkobbel for at se Fællesgraven for de to Soldater, som Holger Drachmann mindes i Sangen: „De vog dem, vi grov dem en Grav i vor Have, lagde dem ved Siden af den alfare Vej“.

Soldatergraven ved Bøffelkobbel.

I Graasten var vi inde at se den maleriske Slotskirke, der er bygget i Barokstil, en Stilart, der er anvendt i mange Jesuitkirker i de katolske Lande, men er sjælden her i Landet som Kirkestil, fordi der er bygget saa faa danske Kirker i d. 17. Aarhundrede.

Langs Flensborgfjord kørte vi ad Biveje og bakkede Fodstier. En smuk, men anstrengende Tur. Her traf

vi en ung Flensborger, der for nogle Aar siden var Feriedreng i Ringe Sogn og da ofte besøgte Friskolen. Han blev vor Fører gennem de vildsomme Skove til Flensborg, hvor vi overnattede i det danske Vandrehjem. Der boede ogsaa en Del unge Danskere, som endnu ikke havde lært, hvorledes man bør opføre sig paa et Vandrehjem. Der kan man ikke være bekendt at blive ved at lave Grin et Par Timer efter, at andre har begyndt at sove. — men det gjorde de.

Mandag Formiddag besøgte vi Duborgskolen; en dansk Skole, der er særdeles smukt beliggende. Hvilken Udsigt over Byen og Fjorden — og til Danmark. Pedellen viste os elskværdigt rundt i den smukke Skoles mange fine Lokaler. Festsalen, Gymnastiksalen, Skolekøkkenet, den naturhistoriske Samling m. m. blev beundret af os alle. Derfra gik vi til den gamle Kirkegaard, hvor vi særlig gjorde Holdt ved Gravhøjen med de faldne fra Istedslaget i 1850. Her stod tidligere Flensborgløven, som Tyskerne slæbte til Berlin efter Sejren i 1864.

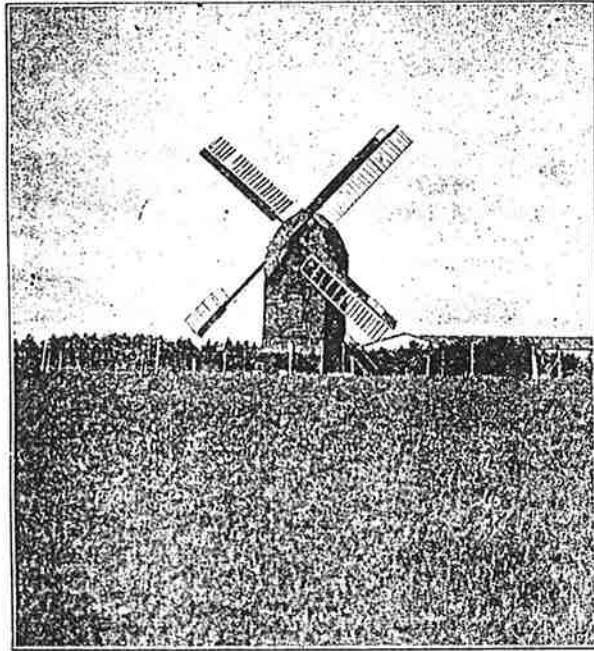
Vi var ogsaa inde i den danske Kirke, som ligger ved Hovedgaden. Vi sad længe derinde og saa paa Kalkmalerierne og drøftede deres Betydning. Vi forstod, hvilken Indflydelse de har haft paa Middelalderens kirkesøgende Folk, der hverken kunde læse eller skrive. Kirken her er altid aaben for besøgende. Hvorfor er Kirkerne i Danmark altid aflaaede?

Fra Flensborg kørte vi atter over Grænsen ved Krusaa. Der blev vi overrasket af et øsende Regnvejr, der varede over en Time. Da vi senere kom gennem Bov, kun et Par Kilometer dérfra, var der ganske tørt — ikke en Draabe Regn havde de faaet. Saa lunefuldt er det danske Klima.

Ikke langt fra Bov passerede vi den gamle Oksevej, der er bred og mange Steder paa begge Sider har Jorddiger, der skulde værne nærliggende Marker mod

de store Studedrifter. Denne Vej har været Hovedvej og Hærvej, før de moderne Landeveje blev anlagt.

Hvis vi kunde se, hvad der har vandret her af Bud mellem Jyder og Sakser, Krigens Mænd og Kirkens

Stubmølle ved Burkal.

Mænd, saa havde vi oplevet interessant Historie.

Gennem ganske fladt Landskab, paa Veje uden Vejtræer, kørte vi nu mod Vest til Rens Efterskole, hvor vi fik en elskværdig Modtagelse, en solid Middag, og saa Skolens Elever danse Folkedanse i Nationaldragter.

Udhvilede og styrkede forlod vi Skolen og kørte til

Tønder, hvor vi skulde overnatte paa Vandrehjemmet. Her var Køjer i 3 Etager langs Væggene.

Før vi gik til Ro, tog vi en rask Tur paa ca. 40 km over Møgeltønder, Rudebøl, Højer og tilbage til Tønder. Her var vi ude i den rigtige Marsk, saa de store Afvandingsarbejder, Pumpestationen og Slusen ved Højer. Vi var ogsaa over Vidaaen i Rosenkrans, hvor Grænsen gaar midt paa Vejen, saa man kan gaa med det ene Ben i Tyskland og det andet i Danmark.

Om Tirsdagen havde vi Turens haardeste Dag i Graavejr, Regn og Storm. Men Stormen var den værste, for vi havde den næsten hele Tiden lige imod os. Da vi naaede Ribe, var adskillige ret afkørte. Dog havde vi ogsaa denne Dag Oplevelser, som sent vil glemmes. I størst Glans staar nok Løgumkloster Kirke, en herlig gotisk Bygning, der nylig er restaureret. Sammenbygget med den er Klosteret, hvoraf en Fløj endnu er tilbage. Derinde spiste vi til Middag. Paa Kirkegaarden saa vi mange Grave over straffede Krigsfanger, der i den sidste Krig var døde af Hungertyfus.

Om Eftermiddagen gæstede vi Ribe, den stille By med de mange Minder. Vi saa Brorsons gamle Bispegaard, Sortebrødreklosteret, Slotsbanken med Dronning Dagmars Statue, og saa var vi naturligvis inde i den ærværdige, gamle Domkirke, der er bygget i Rundbuestil af Tufsten, som er hentet nede ved Rhinen. Fra Kirkens Taarn havde vi en vid Udsigt over Marsken, Vesterhavet og langt ned i Sønderjylland.

Ved Gredstedbro overnattede vi to Nætter i en Bondegaards Lade. Dagen der imellem var vi en Tur paa Fanø i Regn og Slud. Dog havde vi den Oplevelse at se Redningsbaaden gaa ud og 2 Raketter blive skudt af. Redningsmandskabet holdt nemlig Øvelse den Dag, og da det kun sker faa Gange om Aaret, var vi trods Regnen heldige.

Torsdag Morgen forlod vi vore venlige Værtsfolk i Gredstedbro og kørte Øst paa med dejlig Rygvind. Det blev derfor en let Dag, skønt vi naaede helt over til Lillebælt. Vi kørte langs Kongeaen til Skibelund Krat, hvor vi besaa Festpladsen og Mindestenene for „Modersmaalet“ og „Magnus den Gode“. Her drøftede vi ogsaa, hvad Skibelund og Askov havde betydet for Sønderjyderne i Kampen for at bevare deres Modersmaal.

Vi var ogsaa paa Askov Højskole, hvor vi blev vist rundt af Lærer Olesen, der i Vinter virker ved Ringe Efterskole.

Saa gik Turen til Vejen, hvor vi saa det originale Springvand med Hansen-Jacobsens Trold, der lugter Kristenblod. Vi var ogsaa inde i Musæet med Hansen-Jacobsens særprægede Kunstværker, der er stærkt talende, moderne og symbolske. Man glemmer dem ikke let.

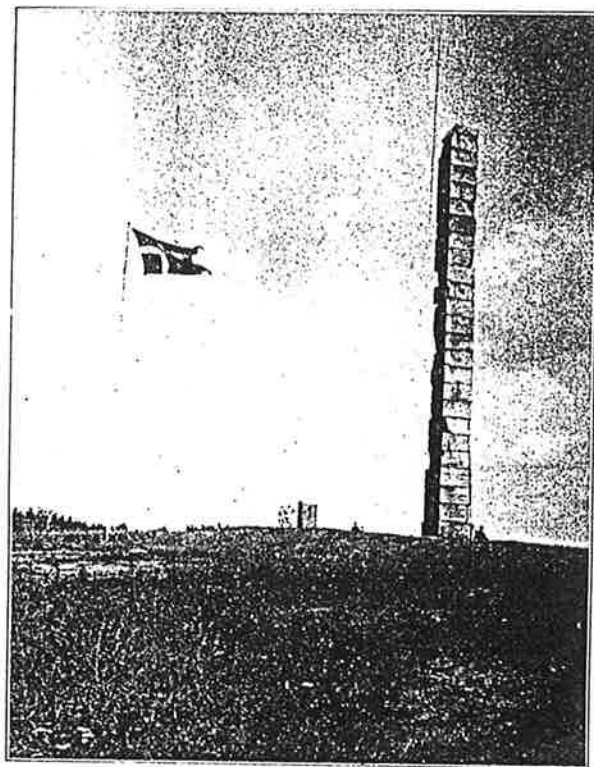
Koldinghus Musæum besøgte vi ogsaa, men her skiltes vi i to Flokke, hvoraf den ene kørte lige til vort Nattekvarter i Stubbum, medens den anden kørte over Skamlingsbanken, der jo ogsaa har faaet sit Kapitel i Sønderjyllands Historie.

Skamlingsbanken laa i Sønderjylland, og her mødtes Sønderjyderne med Rigsdanske til Folkemøder, da Danskheden vaagnede til Bevidsthed i forrige Aarhundrede.

Det største Møde holdtes i 1844. Da var der mødt ca. 12000 Mennesker, og Orla Lehmann, Carl Ploug, Grundtvig, Jøden Goldschmidt samt Bonden Lauritz Skau talte til den store Forsamling og lagde Gløder til den allerede tændte Ild, der nu blussede op til et kraftigt Baal.

1863 rejstes en høj Stenstøtte paa Bakkens Top til Ære for Danskhedens Forkæmpere. Saa kom Krigen i 64. Preusserne sprængte Støtten i Luften. Sønder-

jylland blev afstaaet til Tyskerne, men 8 Sogne syd for Kolding blev ved Danmark. Skamlingsbanken blev saaledes i Danmark, og Støtten rejstes igen i 66, men

Mindestøtten paa Skamlingsbanken.

mange af Stenene mangler Hjørner og Kanter, som stødtes af ved Sprængningen i 64.

Skamling staar derfor som et Symbol paa hele Sønderjylland. Den har været med til Opvaagningen,

Nederlaget og Genrejsningen, og den bærer Mærker deraf. Saaledes har Sønderjyderne været et kæmpende, et lidende, men ogsaa et haabende Folk, og det bærer Spor af Omskiiftelserne.

Over Christiansfeld, Haderslev og Aarøsund drog vi hjem til Fynsland.

Men vi vil tage Afsked med Sønderjylland her paa Skamlingsbankens Top.

Da jeg i Fjor sad deroppe, stod nogle Tyskere, der kunde læse Dansk, og læste Indskriften ved Støtten, hvor der staar, at den er sprængt i Luften af Preusserne i 1864. Da sagde den ene Tysker: „Warum haben sie das getan?“ (Hvorfor har de gjort det.) Ja, hvorfor? Hvorfor har Sejrherrerne saa ofte Lyst til at træde de overvundne i Støvet? Havde det tjent Danskerne til Ære, om de nu efter Genforeningen havde sprængt Bismarcktaarnet paa Knivsbjerg eller Monumentet paa Dybbøl i Luften? Visselig ikke. Lad dem kun blive staaende og føre deres Tale — og lad saa Efterslægten tænke sine Tanker og fælde sine Domme over Striden mellem Danmark og Tyskland. Men vi, som staar heroppe og skuer ud over Sønderjylland, ser, at Landet mod Syd har samme Karakter som Landet mod Nord. Og nu har vi i en Uge i en stor Ring omkredset Landet, har talt med Folket og set, at dets Kultur er vor Kultur, at dets Sprog er vort Sprog, at dets Sind er mere dansk end vort. Naar vi saa ved, at Danskheden i Løbet af faa Aarhundreder er fortrængt fra Ejderen til Flensborg, forstaaer vi, at der er Fare paa Færde. Det er svært at staa mod Trykket fra en stor Nation. Men vi maa ikke blot indrømme Sønderjyderne Ret til at kæmpe for at bevare, hvad der er deres retmæssige Ejendom, vi maa ogsaa forstaa, at vi har Pligt til at støtte dem, da deres Sag ogsaa er vor Sag, og den danske Kulturs Fremtid i nogen Maade er afhængig af Sønder-

jydernes Udholdenhed. Det er derfor nødvendigt, at Kendskabet og Kærligheden til det genvundne Land uddybes, som H. P. Hanssen skrev.

Det kan ikke ske paa en Cykletur, men Interessen for Folkets Liv og Kulturkamp kan vækkes — og det maa være Begyndelsen.

P. Birkelund.

Tidens Uro.

I den sidste Tid har vi daglig hørt Tale om den økonomiske Krise, der hærger hele Verden, og vi har faaet et Utal af Forklaringer paa Aarsagerne til Krisen, og et Utal af Midler imod den. Der er blot en fremragende Fejl ved alle de Midler, man forsøger, nemlig den, at de alle har som Formaal at modvirke Krisen indenfor det bestaaende økonomiske System.

Hvad kan det hjælpe at holde Liv i et System, som er absolut dødsdømt, det er kun at forlænge Krisen. Maaske ophæves dens Virkninger en kort Tid, men den kommer igen. Lige saa lidt man kan holde Liv i en Plante, hvis Rod er raadden, lige saa lidt kan en Samfundsordning bestaa, naar den har mistet Folks Tillid, og der er vist ingen, der for Alvor har Tillid til vor nuværende Samfundsordning, der mere eller mindre var den direkte Aarsag til den store Katastrofe „Verdenskrigen“, hvis Eftervirkninger Menneskeheden endnu lider under.

Saa længe det nuværende System hersker, er og vil der vedblive at være en Atmosfære af Mistillid de forskellige Landes Befolkning imellem, der hvert Øjeblik kan give Anledning til en ny Krigs Udbrud.

Der siges saa tidt til os unge, at vi skal bygge vi-

dere paa det, vore Fædre har paabegyndt, og holde fast ved Traditionerne, der er en Værdi, vi ikke har Raad til at miste. Det er utvivlsomt rigtigt; men der maa findes en Maade, hvorpaa vi, uden at tabe alt for meget af det gamle, der har Værdi, kan skabe en ny Ordning af Samfundsforholdene, et nyt økonomisk System, der ikke kan give Anledning til den Udbytning af og Spekulation i de bestaaende Værdier, som finder Sted under den nuværende Ordning.

Det er meningsløst, at ganske enkelte Mennesker kan hæve eller sænke hele Prisniveauet efter Forgødtbefindende; vi har set Beviser nok paa, at det kan lade sig gøre.

Spekulanterne er Verdens Beherskere. De forskellige Landes Regeringer er mere eller mindre afhængige af Landets Industri- og Pengefyrster. Under Krigen gennemførte man i Tyskland, at der ikke blev Udførselsforbud for Staal, fordi Krupp bl. a. saa sin Fordel ved at sælge det gode tyske Staal til de andre krigsførende Magter, der lod det lave til Vaaben, som blev brugt til at bekrige Tyskland med. Tyskerne manglede Staal, men det blev solgt til den Højstbydende, til Fjenden.

Det beviser, at Spekulanten er fuldstændig hensynsløs, naar det gælder økonomisk Vinding. Alt andet maa træde i Baggrunden, Menneskeliv og Menneskelykke betyder intet, har ingen Værdi udover den, der kan vurderes i Penge. Denne Tumlen med Værdier, Spekulationen, er som Børns Leg med Tændstikker, et lokkende, men tillige et frygteligt Legetøj. Der vil aldrig blive Sikkerhed indenfor saavel den materielle som den aandelige Side af Livet, saa længe Spekulation er mulig.

Selv om enkelte maaske vil sige, at Penge er kun et nødvendigt Onde, og man kan leve foruden og dog være lykkelig, saa mener jeg, at i vor Tid er den materielle og den aandelige Side af Menneskenes Liv

saa nøje sammenknyttede, at økonomisk Usikkerhed vil gøre sig gældende i hele vor Maade at tage Livet paa. En økonomisk Krise vil medføre en aandelig Krise for store Dele af Befolkningen.

Der har vel aldrig været saa megen Uklarhed indenfor Ungdommen, som der er i Øjeblikket, man aner ikke, hvad man skal tro eller tænke. Jeg tror, at det for en stor Del hænger sammen med de usikre Tider, vi lever i, samt tillige at en stor Del Ungdomslærere af den ældre Generation, hvis Indstilling over for Livet, som det leves i Nutiden, nødvendigvis maa være en anden end vor, dæcker en hel Masse, som vi kan sige os selv, at det har ikke Gyldighed i vor Tid. At det maaske har haft sin store Betydning for 20—30 Aar siden, er ingen Garanti for at det betyder noget i Dag. Vi ser da ogsaa, at adskillige Ungdomsskoler har maattet lukke i de senere Aar, ganske simpelt fordi Lederne ikke har formaaet at komme i Kontakt med Nutiden.

Vi maa søge at dygtiggøre os til Omskabningen af vort Samfund. Igennem Skoler og Foreninger, og ved at have Sindet aabent for de nye Ideer og Tanker, der dukker op rundt omkring i Verden, maa vi se at komme til Klarhed over, hvordan Omskabningen skal foregaa, og hvori den skal bestaa. Vi skal være paa Vagt over for det nye, vi maa ikke blindt styrte os ind i det. Den fanatiske Idealist kan undertiden sætte Fart i den Sag, han kæmper for; men det er sjældent, at han egner sig til at føre en Ide frem til praktisk Anvendelse. Fanatikerer ser selvsagt kun sin Ide fra et ensidigt Synspunkt.

Vi maa prøve at se en Sag fra alle Sider, inden vi tager fast Standpunkt til den. Fordi en Ting ved første Øjekast forekommer os at være utiltalende, maa vi ikke blankt afvise den. Vi er alle sammen mere eller mindre hildet i Fordomme, saa vi er ude af

Stand til at afgive en fordomsfri Dom over en Ting første Gang vi møder den. Det er der mange, der tror sig selv i Stand til, det ses Gang paa Gang, særlig i de politiske Ungdomsforeninger. I de Diskussioner, der føres paa Møder og i de forskellige Blade, møder man ofte den dybeste Uvidenhed om, hvad det egentlig er, det Parti vil, som man bekæmper med alle til Raadighed staaende Midler.

Det siger sig selv, at det er fuldkommen Pjæt at diskutere noget, man ikke aner hvad er, fordi man kun har set Sagen fra ganske enkelte, maaske fuldkommen uvæsentlige Punkter. Tiden kræver en nøgtern og skarp Bedømmelse af alt, hvad vi møder paa vor Vej,

Det er desværre kun en lille Del af Ungdommen, der er vaagnet til Erkendelse af, at det er os unge, der skal bringe Verden i Orden, vi skal rive Resterne af det gamle Bindingsværkshus ned og bygge et grundmuret Hus i Stedet. Største Parten af Ungdommen sover Ligegyldighedens Søvn, det er sørgeligt at tænke paa.

Medens en Biograf i København Uge efter Uge, i Maaneder kan trække fuldt Hus paa det mest indholdsløse og aandsfortærende Pjæt af en Film, saa daler Medlemstallet i en Forening som Københavns Højskoleforening, et Sted, hvor Ungdommen virkelig kan hente noget værdifuldt. Der faar man de nye Tanker lige ind paa Livet, igennem Møder med Folk som arbejder og sætter deres Liv ind for deres Ideer. Man faar Lejlighed til at sammenligne de forskellige Ideer og igennem Diskussioner at uddybe sit Kendskab til dem og samtidig faa Forstaaelse af Aarsagen til deres Fremkomst; det er af stor Betydning for at forstaa Meningen med en Ide, at vi faar fat i Aarsagen.

I Højskoleforeningen er der tillige Lejlighed til at se saa godt som alle Tidsskrifter og Aviser, foruden alt

hvad der kommer frem af Betydning indenfor Litteraturen, saa man kan ved fornuftig Anvendelse skabe sig en betydelig videre Horisont indenfor mange Omraader, end man ellers har Lejlighed til. Sidst, men ikke mindst, er der Sang. Højskoleforeningen uden Sang vilde ikke være det værd, som den er.

Der ligger en uhyre kulturel Værdi gemt i vore Sange, de synges bare alt for lidt, det er en stor Skam. Naar man kommer til Møder ude omkring, og der skal begyndes med en Sang, falder det gerne saa naturligt. Der er ingen Liv, det er saa uvant for Folk at synge, saa der er kun ganske enkelte, der synger ordentlig med, det er ligesom man generer sig for at synge. Og det er næsten altid de gamle Sange, man synger, for der er ingen, der kan de nyere, hvor skal man faa dem lært, man synger jo aldrig undtagen ved enkelte Lejligheder. I Højskoleforeningen synger vi $\frac{1}{2}$ —1 Time hver Mødeaften, saa vi faar lært de nye, foruden at vi selvfølgelig ogsaa synger de gamle Sange. Ingen Steder har jeg truffet saadan et Liv og Humør i Sangen som her. Sang og Ungdom hører sammen.

Se, hvor der leves mest,
der lyder Sange flest;
for Liv og Sang, de tvende hører sammen.
Hvor Livet stille staar,
der Sangen aldrig naar
at vinde frem i Alvor eller Gammen.

(S. Sandvad).

Det er uforstaaeligt at Mennesker ikke efterhaanden er blevet klogere end de er, man taler om Krise og sløje Tider, og samtidig blomstrer Forlystelseslivet i København som aldrig før.

Paa alle Gadehjørner og udenfor Restaurationerne gaar de arbejdsløse og forsøger at tjene til Livets Op-

hold ved at sælge Blade. Er det underligt, at de bliver bitre og hadefulde mod de Mennesker, som daarlig nok kan unde dem en Femogtyveøre; men som gladelig giver 100 Kr. ud, naar de blot morer sig en Aften. Hvornaar vaagner Ungdommen og tager sit Ansvar? Det vil blive tungere for hver Dag, der gaar, saa gi.l det ikke maa vare for længe.

Bernhard Rasmussen.

Indtryk fra Tyskland.

Kære Kammerater!

Jeg har sidste Vinter gaaet paa Skole i Nürnberg og skal nu prøve at fortælle lidt dernede fra. Det tyske Riges Smykkeskrin, som man kalder Nürnberg, er nu en stor og moderne By med over 400,000 Indbyggere. Men selve den gamle By indenfor Murene har ikke forandret sig meget, naar lige undtages Hovedgaderne. Højt oppe over Tagene knejser den gamle Borg, den første Begyndelse til Byen. Straks naar man kommer ud fra Banegaarden, ser man den gamle Bymur foran sig, og vandrer man ind i Gaderne mellem de gamle Bygninger, kan man godt tro sig sat langt tilbage i Tiden, hvis ikke der var saa livlig Trafik. Paa hvert Gadehjørne staar der en Aviskone og en Kringlekone. Hun sælger Kringler med Salt paa. Det er noget, der er godt til et Glas Øl.

Overalt paa Torvene har de stillet Springvand op med smukke og morsomme Figurer. Det er ejendommeligt at vandre rundt hernede og se det i Virkelighed, som man saa tit har set Billeder af og hørt om. Noget af det, alle Fremmede skal se, er et lille

Værtshus, der er bygget lige op af et lille Kapel. Nürnbergerne selv kommer der aldrig. Saa er der jo Borgen med forskellige Seværdigheder. En meget dyb Brønd og en stor Samling Torturretskaber, deriblandt den navnkundige Jernjomfru, som vist nærmest er lavet for Pynt. Byen har selvfølgelig ogsaa en Mængde Kirker. Sebalduskirken er bygget til Ære for en dansk Kongesøn, der er bleven udnævnt til Helgen. Baade den og den anden Hovedkirke „St. Lorens“ er fyldt med Arbejder udførte af gamle Nürnbergerkunstnere. Ogsaa for Gustav Adolf, den svenske Konge der kæmpede hernede paa Trediveaarskrigens Tid, har de lige bygget en Kirke. Nürnberg er overvejende protestantisk. Jeg travede ogsaa paa Musæer hernede. Det kan vare Uger, inden man faar set det hele.

Jeg boede langt udenfor Byen hos en Arbejderfamilie i en stor Kaserne nær ved Skolen. Da jeg heldigvis ikke havde nogen at tale Dansk med, fik jeg hurtigt lært det Tyske. Der var baade Schweizere, Bulgarer og Polakker paa Skolen. Hver Onsdag Aften kom Eleverne sammen i et Værtshus, for at drikke Øl og synge Viser paa Kommando. Der var jeg altid velkommen. Det vakte altid stor Jubel, naar jeg sang et eller andet paa Dansk. Saadan fik jeg lært det tyske Studenterliv at kende. De fleste af dem var nogle prægtige Kammerater. Af og til gik vi en Tur ud i Omegnen ledsaget af Lærerne. Vi besaa ogsaa flere store Fabrikker, samt Tysklands største og mest moderne Mejeri.

Til Julen blev der, som der plejer, holdt Julemarked. Paa en af de større Pladser bliver der stillet en hel Masse Boder op, hvor man kan købe alt muligt: Legetøj, Julepynt, Klædevarer, Isenkram og saa videre. Det er en stor Fornøjelse at høre saadan en Gadehandler holde Foredrag om sine Ting og se ham de-

monstrere dem. De gode Nürnbergere staar og smiler — og kober, hvis de da har Penge. Der er i titusindvis af Erhvervsløse her, som overalt i Tyskland. De lever langt tarveligere hernede end hjemme i det lille Danmark.

„Klingenthor“, Rothenburg

I Juleferien foretog jeg en Cykletur til Rothenburg, der ligger ca. 70 Kilometer fra Nürnberg. Da jeg kom uden for Byen, saa jeg næsten ikke noget til Mennesker. Alle Gaarde og Huse er bygget sammen i Landsbyer. Det stammer vel fra gammel Tid. Saa kunde Folk bedre forsvare sig mod Røverbander. Jeg

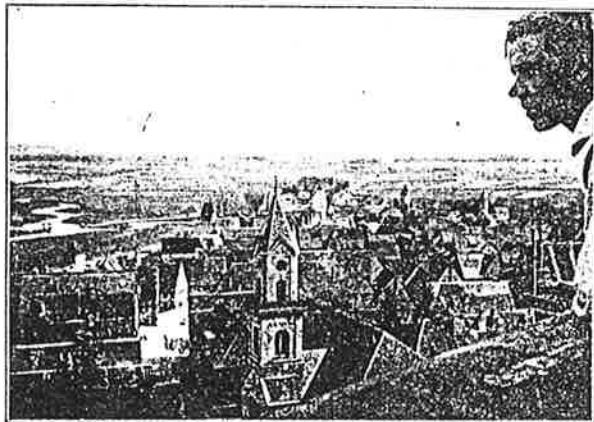
kører videre ad den daarlige Vej. Kun en enkelt Bil møder jeg paa hele Vejen. Da det er ved at blive mørkt, naar jeg Rothenburg. Den er herlig. Gennem den gamle Byport gaar jeg ind i Staden. Det er helt stille. Ikke en eneste Bil eller Sporvogn. Jeg gaar

„Falturm“, Dinkelsbühl.

mellem de gamle Bygninger, frem ad de krogede Gader til Markedspladsen. Her tager jeg ind i Værtshuset „Det gyldne Lam“. Alle de tyske Værtshuse har Navne saasom: „Den hvide Ganger“, „Guldhønen“, „Den vilde Mand“, „Røde Hane“, „Grønne Træ“, og saa videre. Næste Dag er der Grisemarked. Der bør

mange Bønder her, som har deres Marker udenfor Byen. Det er lidt ubekvemt, men de er jo vant til det. Jeg gaar op paa Bymuren. Et stort Stykke af Vægtergangen er endnu bevaret. Der kan man saa herlig gaa i Tørvej og se paa Sagerne. Med Mellemrum er der anbragt Skydeskaar i Murene og af og til et mindre Taarn. Jeg har det hele for mig selv, men om Sommeren er her sikker overfyldt af Turister. Til den anden Side gaar Terrænet meget stejlt ned i Da-

Udsigt fra Kirketaarnet i Dinkelsbühl.

len, hvor Floden „Der Tauber“ løber. Inde midt i Byen staar et Par mindre Taarne fra den Tid, Byen var mindre. Jeg traver Byen igennem paa Kryds og Tværs, udenfor og indenfor Murene. Om Aftenen kigger jeg ind i en eller anden gammel Vinstue og nyder Vinen og de hyggelige Omgivelser. Det er ikke let at beskrive det nøjere altsammen.

Kun med Vemod kører jeg tilbage til Nürnberg. Senere hen besøgte jeg flere af de gamle Byer sam-

men med nogle af mine Skolekammerater. Ved de fleste af dem er der Rester af Befæstningen. Dinkelsbühl er en af dem. Den ligger ikke saa malerisk som Rothenburg, men er mindst lige saa køn. Der blev jeg Vidne til en lille Forestilling paa Markedspladsen. Først kom nogle Ungersvende ud fra Raadhuset og viste Sværdfægtning. Derefter fulgte en Danseopvisning af Svende og Piger, allesammen i middelalderlige Dragter. Dansen mindede meget om „Væve Vadmel“, men de spillede en helt anden Melodi til. Senere hen i Foraarstiden foretog jeg en Cykletur op til min Værts Forældre, der boede i det fränkische Schweiz. Jeg kørte forbi den ene interessante By efter den anden, men havde ikke Tid til at studere dem nøjere. Efter lidt Besvær fandt jeg ud til Landsbyen, der bestod af en Snes Huse ialt. Her blev jeg godt modtaget. Jeg blev fort ind i Husets „Stadsstue“, der er møbleret med en stor firkantet Ovn i det ene Hjørne med Bænke omkring. I det modsatte Hjørne stod nogle Bænke langs Væggen med et Bord foran. Her blev jeg sat ned og bevaertet med det bedste Huset formaade. Ved hvert Hus ligger en lille Bageovn, hvor de bager Brød. Smør kerner de ogsaa selv. Begge Dele smager fortræffeligt. Deres Livret „Glöse“ bestaar af nogle store runde Eoller lavet af raa Kartofler og kogt. De blev serveret sammen med Flæsk, Sops og Salat. Om Aftenen gik jeg paa Kroen, hvor jeg saa paa, at de spillede Kort. Her maatte jeg igen synge et og andet. Her kommer aldrig Turister, saa jeg blev betragtet som en hel Mærkværdighed. Tilbage kørte jeg ad en anden Vej langs med Floden Pegnitz. Den løber i en meget smal Kløft, saa Vejen krydser den i Snesevis af Gange. Til begge Sider gaar Bjergene stejlt op bevokset med Gran og hist og her ligger en gammel Borgruin paa Toppen. Af og til kom jeg igennem en katolsk Landsby. De er let kendelige,

ved at der er rejst Krusifikser langs Vejene, paa Broerne staar der gerne en Statue af Jomfru Maria eller en anden Helgen. Et Sted var der netop Begravelse. Kisten kørt foran og bagefter kom Præsten i Ornat fulgt af et Par søde smaa Messedrenge. Men jeg maa videre. Ned ad Højderne løber Vandet i Hundredevis af Strømme ud i Floden. Det giver saadan et Liv i Landskabet at høre den Rislen fra alle Sider.

Men nu slaar Afskedens Time i Nürnberg. Jeg skynder mig at se de Seværdigheder, der endnu skal ses. Drikker endnu et Glas Øl sammen med Kammeraterne til Afsked. Hjemad cyklede jeg hele Vejen og fik derved rigtig Tyskland at se, hvor smukt det er. Jeg kan nu meget bedre se, hvor kønt vi ogsaa har det herhjemme.

Det er meget udviklende og interessant at se sig lidt om i Verden, har jeg konstateret.

Hilsen til alle!

Ejgil Bek.

Blicher-Festen i Herning.

En Dag i Sommer fik Thora og jeg Bud om at møde nede paa Højskolehjemmet. Vi glædede os vældigt, vi vidste jo, at det var i Anledning af Blicher-Festen, og var meget stolte over at skulde optræde paa de skraa Brædder (selv om det kun var som Statister) sammen med Skuespillere som Henrik Malberg, Randi Michelsen og fl. a. Da vi kom derned, var der allerede samlet en hel Del, vi skulde være ca. 150 Personer.

Det var cand. mag. Langballe, der stod for det hele, og jeg skal love for, at han skulde have Tan-

kerne samlet om Arbejdet, han skulde sørge for Dragter, Scenen, Optrædende, skulde selv spille Hovedrollen som Blicher og havde 117 andre Ting at tænke paa, men han var Manden, der kunde ordne det.

Han læste Stykket op for os. Det er af Jeppe Aakjær og hedder: „Himmelbjærgpræsten“. Vi faar et lille Indblik i Blichers eget Liv, han var allermest lykkelig, naar han kunde faa Lov at gaa ude paa den

Taterne paa Heden.

store Hede med sin Hund og sin Bosse. Det var ogsaa der, han traf den lille Tyttebær-Karen, der gik og passede sine Faar. Hun var ham til megen Opmuntring og Glæde, særlig naar han ikke kunde holde ud at være sammen med sin Kone, Erneste. Og da han har opdaget, at Erneste har bedraget ham, er det lille Karen, der trøster ham.

Vi ser ogsaa de store Folkefester paa Himmelbjerg, som Blicher begyndte paa. Han havde sat stor

Lid til disse Fester, men han blev saa sørgelig skuffet, Meningen var, at det skulde være Tale og Sang, men i Stedet blev det noget forvirret Hurlumhej.

Ogsaa Taterne og Kæltringerne ser vi, hvorledes „Lange Margrete og hendes Dreng“ kommer slæbende med Tyvekoster, og en Dag, da Blicher gik ude paa Heden, blev han Vidne til et Kæltringebryllup, — det gik muntert til. — —

Da vi havde faaet Stykket læst op, skulde Rollerne fordeles. Det tog Tid, men omsider blev vi dog færdige. Saa kom den første Prøve, det var jo vældigt spændende. Vi skulde ingenting sige, bare rende rundt og være Fyld, men vældig Fest var det alligevel.

Der var stillet 5 Mikrofoner op paa Scenen og paa Tilskuerpladsen var der stillet 2 mægtige Højtalere op. Under Scenen var et lille Rum, hvor Ingeniør Holberg regerede, han passede Højtaleranlægget, og der skulde være fuldstændig Rø deromkring, og det var nu ikke altid saa let, naar der var 125 glade, unge Mennesker, der var oplagt til alt andet end at være stille. Prøverne gik ikke altid lige heldigt, og Langballe var gnaven, han forklarede og forklarede, men det var lige tosset, men det var nu ogsaa saa hundekoldt, og vi frøs, saa vore Næser var helt lilla.

En Trøst var det jo, at vi efter hver Prøve fik Lov til at danse til Kl. 1—2.

Saa skulde vi have Dragter, de laa paa lange Borde med Navn paa hver, saa kunde vi finde ud af det. Meget af det saa rædsomt ud, vi var ikke lige fikse allesammen. Det saa morsomt ud, naar vi dansede, Herrerne med deres sribede Benklæder, grønne eller røde Frakker og høj Hat, og vi maatte løfte op i de anstændig lange Kjoler for ikke at træde paa dem. Naa, men Prøverne gik, de kgl. Skuespillere var kun med de to sidste Gange. Vejret havde ikke været særlig godt til Prøverne, men om Søndagen blev det

straalende Solskin. Vi havde faaet Bud om at komme i god Tid, da vi skulde sminkes, saa vi var dernede fra Kl. 3, og vi skulde først begynde Kl. 8. Det var en drøj Dag at faa Has paa, men endelig skulde vi begynde. Det gik storartet, der var Liv og Humør over hele Flokken, og Langballe skinnede af Glæde og Sved.

Bagefter var der Fest nede paa Højskolehjemmet, og vi raabte Hurra for Langballe, det vilde ingen Ende faa, han var meget afholdt. Og Ingeniør Holberg blev baaret i Guldstol, han havde nemlig stor Del i, at det hele var gaaet saa godt.

Den sidste Aften var vi alle lidt kede af det, da var det jo Slut med den fornøjelige Tid, men vi morede os godt alligevel, og lidt efter lidt forsvandt vi for at høre Nattergalesang, og for sidste Gang at fange Blicherstemningen. — — —

Lærer Raskmark, som havde en betydelig Rolle, og som I maaske kender fra Radioen, skriver i „Jul i Herning“:

„Der blev da bygget en mægtig Scene i det smukke Sdr. Anlæg. Scenen forestillede et Stykke Hede, Hedevej, Hedebakker — ja, om det saa var en stor Stendysse, var den rejst der paa en Bakkeskraaning for at give Stedet historisk Kolorit. Gyvelen stod med sine gule Blomster i Lyngen, det hvidgule Sand saas paa Veje og Stier. Faar græssede mellem Lyngbakkerne og en Ræv kom en Gang imellem frem for at spore efter Bytte. Scenen, der var bygget af Adjunkt Langballe, havde et saa naturtro Udseende og var af saa stor Skønhed, at mange ønskede, at den kunde have blevet staaende som et Stykke Hedenatur i det skønne Anlæg.

Over denne herlige Scene opførtes saa (14.—15. Juni) af ca. 150 agerende forskellige Træk af Blichers

Livshistorie, hentet dels fra Blichers egen Digting og dels af Jeppe Aakjærs „Himmelbjergpræsten“.

Det blev en Vrimmel af brogede Billeder, der Slag i Slag gik over de lyngklædte Skraaninger — lige fra Krybskytten Sorte Mads, Herregaardsskytten og hans Hjælpere, Blichers Møde med Tyttebær-Karen, der var en Levendegørelse af Hedens Poesi, Kæltringetruppen med dens mange til Dels stjaalne Ting — deriblandt

Blicher og Tyttebær-Karen.

Høns og en levende Gris o. m. — viser sig, til det hele kulminerer med Himmelbjergfesten, hvor alle de 150 agerende var paa Scenen paa een Gang. De forestillede Folk af alle Samfundslag og i alle mulige brogede Dragter. Der blev danset Folkedanse, der var Visesanger, der var Samtaler mellem Folk, der mødtes, Leg, Dans, Sang, Musik, Handel ved Boder, Spaakone — ja, kort sagt et broget Folkeliv, og mens Aftenens sidste Straaler kastede Glans over dette

brogede Folkelivsbillede, forsøgte Blicher med sin Tale at løfte Mængden op over det almindelig dagligdags, smaalige, snæversynede ind i Poesiens herlige, aandelige Rige; men pludselig brast det, og det hele kom i Opløsning.

Blicher stod tilbage som en slagen Mand. Kun Tyttebær-Karen — Poesiens Genius — blev hos ham. Og mens han med Hovedet i hendes Skød reciterede: „Sig nærmer Tiden, da jeg maa væk“, sluttede Festspillet.

Dets Ide var gennemført — at vise Tilskuerne Hedens Poesi, det brogede Folkeliv fra en svunden Tid og hvilken Skæbne, der blev Hedens største Digter til Del. Og de tyve Tusinde Tilskuere, der overværede det, har sikkert faaet et Minde, som de sent eller aldrig vil glemme.

Min Fødestavn er Lyngens brune Land,
min Barndoms Sol har smilt paa mørken Hede;
min spæde Fod har traadt det gule Sand,
bag sorte Høje bor min Ungdoms Glæde.

Skøn er for mig den blomsterløse Vang:
min brune Hede er en Edens Have. —
Der hvile ogsaa mine Ben engang
blandt mine Fædres lyngbegroede Grave.

Jeg sender alle mine Kammerater og alle de, jeg kender en venlig Hilsen og Ønsket om en rigtig glædelig Jul og et godt Nytaar fra jeres

Thora Birkelund.

Soldaterliv 1931.

Vinteren 1930—31 er forbi, og vi skilles for at drage hver til sit. Jeg tager nordpaa og begynder at „glæde“ mig til den „dejlige Sommertid“, der staar for. Jeg skal nemlig ind at slide Soldatertrøjen. Naa, det maa man tage med, og det er i hvert Fald noget nyt og uprøvet, og hvorfor skulde man ikke ogsaa paa en eller anden Maade kunne faa noget ud af det.

Dagen kommer, og jeg staar sammen med nogle Hundrede andre og venter paa at faa Tøjet udleveret. Det tager nogle Timer, men hvad, Tid har Soldaten nok af. Ganske vist er vi efterhaanden noget slappe i Knæene, og da vi i vort ny „Sommersnit“ gaar ned gennem Gaden med det civile Kluns paa Armen, spejler vi os hemmeligt i Butiksruderne og begynder at tænke paa den Dag, vi skal gaa den modsatte Gang. Øvelserne begynder, og vi faar snart at vide, at vi nu er Numre og ikke Mennesker. Nogle Vaffelbagere og Lappeskomagere, der har faaet et Par røde Snøre paa Armene, hvilket viser, at de er intet mindre end Underkorporaler eller Kornetter, udfolder megen Veltalenhed. Da vi er kommen saa vidt, at vi kan præsentere Gevær, hvad naturligvis først opnaas tilfredsstillende, efter at det er øvet nogle Tusinde Gange, bliver vi fremstillet for de højere Herrer, der holder blomstrende Taler til os om den vidunderlige Tid, der ligger for os. Som Bevis herfor nævnes, hvorledes der opstaar Kammeratskab, og hvorledes man siden i Livet atter og atter mindes sin Soldatertid. Hvad Kammeratskabet angaar, saa gad jeg nok vide, om unge i det hele taget kan gaa sammen i længere Tid, uden at der opstaar Kammeratskab, og jeg tror heller ikke, det er nær saa solidt, som det der f. Eks. vindes paa en Ungdomsskole. I hvert Fald er det vist faa, der

holder gennem Aarene. Hvad Soldaterminderne angaar, er det vist mest saadanne, som opstaar paa Baggrund af det indholdsløse og trivielle Liv, f. Eks. naar man under Kantonnement snyder sig til at gaa op paa et Høloft og sove, mens det øvrige Kompagni „gaar i Krig“, eller hvorledes den eller den har plyndret en Have for Æbler. Soldatens Interesser er ikke store og verdensomspændende. Man drøfter indgaaende, hvad man mon skal have at spise til Middag, eller hvilken Metode der nu er den bedste, naar der skal pudses Knapper. Paa Baggrund af dette Liv bliver de smaa Oplevelser saa store; men man lever et ubekymret og enkelt Liv. Man smider sig paa Ryggen paa en Grøftekant og ser paa de drivende Skyer, ubekymret for, hvad næste Time vil bringe.

Mange Hilsener til Aarskriftets Læsere, specielt Aargang 1930—31.

Jens Peter Thomsen,
Aalborg.

Til Kammeraterne 1928—29.

Naar man skal gaa et Ærinde for andre, kan man komme til at tænke: „Blot jeg nu kan udføre det rigtig godt“. For hvis vi er samvittighedsfulde, vil vi jo da gerne gøre det, som vi er sat til, saa godt som vore Evner tillader.

Jeg er kommen til at gaa et Ærinde for en anden, og selv om ogsaa jeg er med i det, saa er det alligevel for Thorkild jeg gaar.

Da Thorkild i Sommer 1931 laa syg her hjemme og ikke kunde være med ved Elevmødet, var det, som I nok kan tænke, en stor Skuffelse for ham, at

han ikke skulde faa hilst paa Kammeraterne, men da fik han jo den store Glæde, at hans Kammerater sendte ham en skriftlig Hilsen, og den var han meget taknemlig for; han læste Navnene igennem mange Gange og sagde til mig! „Den skal gemmes paa et godt Sted.“

Det var Thorkilds stadige Bekymring, hvordan vi skulde faa sagt alle de Mennesker Tak, som paa forskellig Maade glædede ham, mens han laa syg.

Det er det, jeg saa gerne vilde prøve at gøre for ham, saa godt som jeg evner.

Tak, kære Kammerater fordi I beredte vor stakkels syge Dreng den Glæde! han trængte saa haardt til Jer den Gang.

Jeg kunde ønske, I havde set hans straalende Ansigt, da han læste de forskellige Navne, og den Ærbødighed hvormed han gemte Brevet.

Tag dette som en sidste Hilsen fra Jeres Kammerat og modtag de venligste Hilsener fra hans Forældre.

Kellerup i Oktbr. 1931.

P. Chr. og Ingefred Jensen.

Kære gamle Elever!

Da vi sidst var samlede til Elevmøde, husker I vist nok, at der blev fortalt jer, at Thorkild Jensen, der var Elev paa Efterskolen i Vinteren 1928 -29, var syg, og I husker vist ogsaa, at hans Kammerater sendte ham en Hilsen. Vi haabede endnu dengang, at han skulde have faaet Bugt med Sygdommen, men inden længe forstod vi alle, at det gik mod det sidste. Sygdommen lod sig ikke standse. I Juli Maaned blev Thorkild bragt op paa Sygehuset, hvor der skulde

gøres et sidste Forsøg med Sanocrysin, men det var forgæves, den 11. September døde han efter 7 Maaneders strengt Sygeleje, trofast plejet til det sidste af sin Mor.

Alle, der var paa Skolen i denne Vinter, vil sikkert mindes Thorkild som den stille Dreng med den fine og noble Karakter. Luften var altid ren omkring ham.

Jeg vilde gerne have Lov til at fortælle jer lidt om Thorkilds sidste Tid, Jeg havde den Glæde, at Thorkild var glad for at se mig hos sig, og derfor kunde jeg følge ham fra Dag til Dag og se, hvorledes han blev svagere og svagere, men ogsaa, hvorledes han blev roligere og mere stille, da det blev ham helt klart, hvad Enden vilde blive. Det var strengt at se paa, hvorledes den unge Dreng, der lige skulde til at begynde Livet, kæmpede for at bevare det, hvorledes han spiste over Evne, da han forstod, at det kunde være godt for ham, hvordan han blev ved at holde Modet oppe og Haabet fast, og skønt og gribende var det at se den stille Frø, der kom over ham, da han forstod, at det kunde ikke blive anderledes. Jeg hørte en gang, der blev sagt, at Takken var ved at dø ud blandt Menneskene. Thorkild var et Bevis paa det modsatte. Hans Sjæl var fuld af Tak. Han glemte aldrig at sige Tak, selv for smaa Tjenester, ja, den sidste Nat, han levede og daarligt kunde tale, takkede han mig med et stort Smil, da jeg rakte ham et Glas Vand. Han var saa taknemlig for Kammeraternes Besøg og de Blomster, de sendte ham. Han kunde undertiden sige til sin Mor: „Hvordan skal vi dog faa alle de Mennesker sagt Tak, der saa gerne vil glæde os i denne Tid?“

Og saa havde han altid Tanke for andre, han var saa bekymret for sin Far, der gik ene hjemme, medens hans Mor passede ham paa Sygehuset, ja, en Times Tid, før han døde, hviskede han til sin Mor,

om hun ikke var træt. Han kunde ikke taale at se sine Forældre bedrøvede for hans Skyld. „I maa ikke græde,“ kunde han sige: „Jeg faar det snart godt.“

Det var for os, der fik Lov til at følge med i dette, en Oplevelse, som vi aldrig glemmer. Vi følte os saa smaa og ringe ved Siden af denne unge Dreng, der laa og skulde dø.

Og saa gled han da bort, det var svært for os alle, der holdt af ham, sværest for hans Forældre og Søskende; men Thorkild trængte saa haardt til Hvile, og derfor kunde vi kun sige Tak, da han endelig fandt den, og saa ved vi, at han nu er i de lyse Boliger, hvorom vi intet kender, men hvor der er godt at være.

Og ligesom han altid sagde Tak, vil vi ogsaa sige ham Tak, Tak for hvad han betød i Skolen ved sin fine, noble og ridderlige Færd og Tak for, hvad han gav os gennem sit lange Sygeleje og ikke mindst i den sidste Tid.

* * *

Ogsaa en anden af vore gamle Elever har Døden taget, nemlig Ellen Højlund, der var Elev paa Efterskolen Vinteren 1921—22. Ogsaa hun døde paa Ringe Sygehus af Hjernebetændelse den 9. Maj. Ellen Højlund har ikke alene været Elev paa Efterskolen, men har i hele sin Skoletid gaaet i vor Børneskole. Meget tidligt stod hendes Livsmaal klart for hende, nemlig det at arbejde med Børn og særlig de Børn, der var paa Livets Skyggeside. Det var Børnehjemsarbejdet, der optog hele hendes Sind. Dette Ideal svigtede hun ikke som voksen, derfor lod hun sig uddanne til Sygeplejerske og var nu næsten færdig med sin Uddannelse, rede til at tage fat paa den Gerning, som hun elskede saa højt, og som hun med sit moderlige Sind og sit varme Hjerte havde saa rige Evner til, Vemodigt var det, at hendes Livstraad skulde klippes over

netop nu, vi synes, der kunde være saa haardt Brug for hende.

Det var dobbelt svært for hendes Forældre og Søskende at miste hende, da de et Aarstid i Forvejen havde mistet en anden Datter, der ogsaa var Sygeplejerske.

Ogsaa Ellen Højlund vil vi her paa Skolen mindes med Tak, det er godt og styrkende for en Skole at have haft saadanne Elever, der holder Idealets Fane højt og ikke svigter det Maal, de har sat sig.

Ære være begge's Minde!

Kærlig Hilsen til jer alle.

Dorothea Birkelund.

Aaret der svandt.

Aaret, siden sidste Elevskrift udkom, er gaaet roligt og støt paa Skolen.

Ved Aabningsmødet i Fjor var Gymnastiksalen som sædvanlig fyldt af en Flok forventningsfulde unge Mennesker, der sammen med deres Forældre eller nærmeste paarørende drak en Kop Kaffe og hørte et Par Taler af mig og Lærer Jensen, Sødinge, som i den kommende Vinter skulde være Skolens Historielærer.

Af andre ny Lærerkrafter var antaget Seminarist J. P. Thomsen fra Vendsyssel.

Dagen efter toges der fat paa Arbejdet. Og dette Hold blev særdeles flittigt og fredeligt, ja, saa flinke i deres Opførsel, at der aldrig blev Lejlighed for mig til at holde en „Tordentale“.

Den 18. Februar havde vi den aarlige Odensetur. Vi var som sædvanlig paa Museet og i St. Knud, men desuden var vi inde i den nybyggede Mindehal for

H. C. Andersen. Selv om den endnu ikke var helt færdig, indeholdt den dog en overordentlig stor Samling Minder om den store Eventyrdigter. Om Aftenen var vi i Teatret, hvor vi saa „Guldskoen“, skrevet af Morten Korch, der forstaar at skrive saaledes, at han faar Tag i de allerfleste af sine Landsmænd. Og da han tilmed ikke stiger højere til Fjelds, end enhver kan følge ham, var Ungdommen „helt med“ og godt tilfreds med „Guldskoen“.

Alligevel ildnede det ikke Eleverne saa stærkt, at

„Frikvarter“.

de fik Mod nok til at tage fat paa Opførelsen af en Dilettantkomedie, som tidligere Elevhold saa ofte har gjort.

Derimod fik de Lejlighed til at se fire Dilettantstykker i Ringe: Den 1. Marts Gymnastikforeningens Opførelse af Peder R. Møllers „Tvende Par“ og „Indbrudstyven“, der gik trods forrygende Snestorm. Og den 13. Marts saa de Højskoleforeningens Opførelse af Høstrup: „Intrigerne“ og H. Nielsen: „Slægtningene“. Det er unægteligt lettere at nyde end selv at yde.

Onsdag d. 25. Marts havde vi Gymnastikfremvisning, hvor Johanne Jensen og hendes Piger fik Lejlighed til at vise, hvad de duede til, og hvor Thomsen optraadte med sine kraftige danske Dreng, før han selv skulde i Trøjen for at være dansk Soldat. Om Aftenen svang Ungdommen sig i lystig Dans.

Dagen efter foretoges trods Martskulden en Cykle-

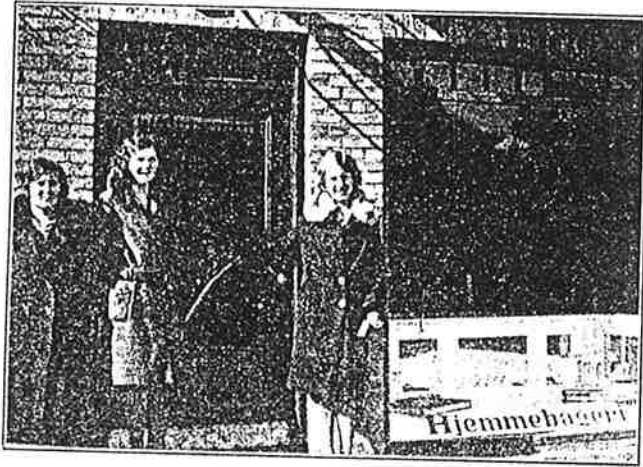

En „spændende“ Situation.

tur. Først kørte vi gennem Eskildstrup, hvor vi gjorde Holdt ved Klavs Berntsens Mindesten. Derfra til Søllinge, hvor vi saa Genforeningsstenen og Bystævnet samt var inde i Kirken og den gamle Skole, der sikkert er en af de ældste, der er i Brug, da den er bygget i 1793.

Derpaa kørte vi til Havndrup, hvor Aksels Moder serverede Kaffe og Kager til hele Selskabet, hvilket

naturligvis blev modtaget med stor Begejstring af Ungdommen. Videre gik Turen til Ferritslev, hvor vi besøgte den velholdte Langdysse og mindedes vore hedengangne hedenske Forfædre fra Stenaldertiden. Derfra ad Odense Landevej til Davinde, hvor der er et gammelt Bystævne med en smukt klippet Lind, en Genforeningssten og nede ved Bækken flere store Tvættesten, hvor Kvinderne tidligere stod og vaskede Tøj.

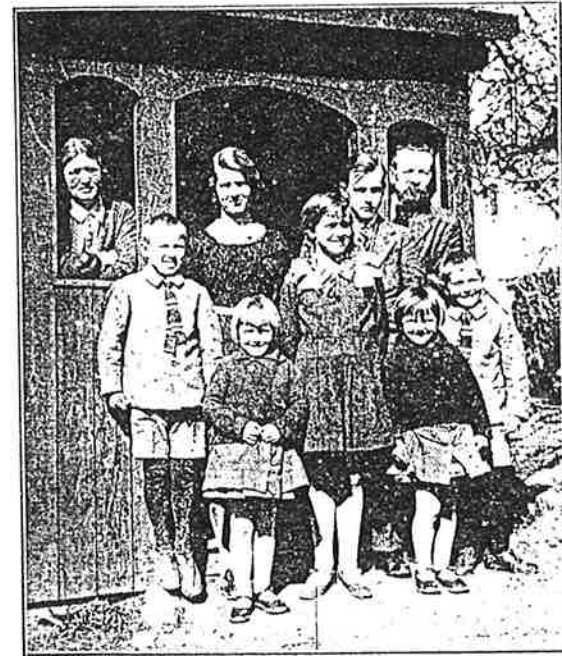

Et hjemsøgt Sted.

Det maa om Vinteren have været en kold Bestilling. Vi tænkte paa H. C. Andersens Historie: „Hun duede ikke“.

Ad Odenselandevejen kørte vi videre mod Fravde. Kort før vi naaede Fravdegaard, kom vi til „Holekilde“, en gammel Helligkilde, hvortil vore Forfædre valfartede i from Overtro for at søge Hjælp baade mod legemlige og sjælelige Sygdomme. Vi saa i Tanken de lidende Skarer drage herfra med vidt forskellige Resultater af Besøget.

Vi var ogsaa inde i Parken ved Fravdegaard, men større Interesse end Parken, tror jeg, Hovedbygningen vakte. Den bestaar af to parallelle, sammenbyggede toetages Huse med to Tage (ligesom Egeskov) og af Bindingsværk.

Familien Birkelund.

For 150 Aar siden vilde Ejerinden gøre Bygningen mere imponerende ved at give den en Facade med Grundmur, men det blev nu ingen Forskønnelse.

Fravdegaard ejedes i sin Tid af Fyns Bisp, Salmedigteren Thomas Kingo, der nu hviler i Fravde Kirke.

Den var vi ogsaa inde at se, og derefter gik Turen atter hjemad over Højby og Aarslev.

Mandag d. 30. Marts afholdtes den aarlige Eksamen, der blev imødeset med en Del Nervøsitet af dem, der frygtede for at komme op til den sorte Tavle.

Og Tirsdag den 31. Marts havde vi Afslutningsfest, og dermed var Vinterarbejdet sluttet, og de unge drog hjem for at tage fat paa andre Opgaver.

Men en Del af dem mødtes igen ved Elevmødet d. 7. Juni, og vi saa tydeligt, at de var glade for Gensynet. Da vi gik til Kaffebordene i Gymnastiksalen var der mindst 150 gamle Elever. Her fortalte Lærer Jensen, Sødinge, om nogle af sine Oplevelser i Sønderjylland, og jeg fortalte lidt om Hagemann. Derefter var der Generalforsamling i Elevforeningen. Formanden, Lidden Højlund, var glad over, at der var Fremgang i Medlemsantallet, og Kassereren, Povl Madsen, var ligesaa glad over, at han havde mange Penge i Kassen.

Om Aftenen spillede 5 tidligere Elever „Marens Kyllinger“ til stor Morskab for Tilskuerne.

Da Aarsskriftet i Aar kommer noget senere end ellers, vil der vel være god Grund til at meddele lidt om Vinterskolens Begyndelse.

Den 3. Novbr. var der som sædvanlig Aabningsmøde, hvor Lærer Jensen og jeg talte. Glædeligt var det, at Gymnastiksalen atter i Aar var fyldt af Eleverne og deres Forældre. Der er 47 Elever, og det er mere, end vi i disse Krisetider havde turdet vente. Men, som jeg sagde ved Aabningsmødet, glæder det os meget at erfare, at de mange Elever er kommen paa anbefaling af tidligere Elever. Det gør godt at mærke, at man har gode Venner blandt Ungdommen.

Lærerne er de samme som i Fjor med Undtagelse af Lærer Olesen fra Thy, der er ny paa Pladsen. Der har ogsaa meldt sig Elever nok baade til et Tysk- og

et Engelskhold. Alt tegner godt. Vi har derfor god Grund til at vente en god Vinter.

Ringe, den 23. November 1931.

P. Birkelund.

*En rigtig glædelig Jul og et godt Nyt-
aar ønsker vi jer alle.*

Dorothea og Peter Birkelund.

Redaktørens Røst.

Elevforeningens Aarsskrift fremtræder nu i en betydelig pænere Skikkelse end tidligere. Det er en Følge af Fremgangen i Medlemstallet og den derved fremkomne større Indtægt. Men fordi vi har faaet et pænt Aarsskrift, er vi ikke naaet Endemaalet for Elevforeningens Arbejde. Jeg anser ikke Foreningens Formalsparagraf for andet end foreløbig, man skal aldrig tage Munden for fuld, naar man vil begynde paa noget nyt. Vi har Lov til at se videre end lige til at faa opfyldt det, der i Lovene staar som Formaalet med Foreningens Arbejde. Lad os se fremefter til det Tidspunkt, da vi har saa god en økonomisk Basis, at vi kan give Understøttelse til trængende Elever. I vor Tid, da Chancen for at klare sig i Livet er i saa høj Grad afhængig af ens Dygtighed, maa vi, der har haft Lejlighed til igennem et Kursus paa Ringe Efterskole at

dskeer, ikke undlade at hjælpe andre
 det, vi selv har nydt godt af. Derfor,
 dese ved det, vi har naaet, men arbej-
 Forøgelse af Medlemsantallet.

Bernhard Rasmussen.

let 12. Juni 1932.

ngens Generalforsamling.

ingen afholdtes ved Elevmødet den 7.
 Lidden Højlund aflagde en kort Be-
 remgik, at Aarsskriftet var blevet lidt
 re, og at det havde vist sig at være
 lsende det paa Optrævning, som det
 ta sidste Generalforsamling. Den 7.
 ningen 147 Medlemmer, hvilket er en
 ra sidste Aar.
 esvalget afgik *Bernhard Rasmussen*
 , som begge blev genvalgt. Som Re-
 Vinteren 1930—31 indtraadte *Inger*
 inge, i Bestyrelsen.
 te Poul Madsen det reviderede Regn-
 ndtes.

Lidden Højlund.

Regnskab for Ringe Efterskoles Elevforening 1930—31.

INDTÆGT.

		Kr.	Øre
1930			
Juni	16.	Kassebeholdning	12 88
		Indkommet Medlemsbidrag ..	44 05
Novbr	1.	—	3 00
	16.	—	1 50
Decbr.	19.	Hævet i Banken	40 00
		Indkommet Medlemsbidrag ..	176 45
1931			
Maj	1.	—	12 35
			290 23

UDGIFT.

		Kr.	Øre
1930			
Juni	16.	Betalt Leje af Dragter til Di- lettantkomedie	15 40
	17.	Indsat i Banken	40 00
Aug.	1.	Porto	25
	9.	1 Medlemsbog	75
Decbr.	19.	100 Stk. Opkr. à 3 Øre 100 Stk. Frimærker à 35 Øre	38 00
		Betalt Aarsskriftet	106 50
1931			
Jan.	30.	Indsat i Banken	75 00
Maj	4.	Betalt Bøger til Dilettantkom. Telegram til Københ. (Hurtig Fremskaffelse af ovst. Bøger)	7 00
			1 02
			283 92
		Kassebeholdning...	6 31
			290 23

FORMUE.

	Kr.	Øre
1. Indestod i Banken ved Aarets Begynd.	65	43
2. — paa Girokontoret	24	09
3. I Aarets Løb paaskr. Banken	77	37
4. — — — Girokontoret	7	18
5. Kassebeholdning	6	31
	180	38

Ovenstaaende Regnskab er gennemgaaet og fundet rigtigt.
Kassebeholdningen var i god Orden.

Ringe Efterskole, den 7. Juni 1931.

Jakob Alfred Nielsen.

Tage Møller.

Tilgaaede Medlemmer Oktbr. 1930—Novbr. 1931.

Andersen, Aksel, Haundrup pr. Pederstrup
 — Børge Møller, »Ørbækgaard«, Ørbæk
 — Else, »Skelbo«, Højrup
 Bachmann, Margrethe, Vandværket, Ringe
 Blauenfeldt, Ove, Vindinge pr. Lamdrup
 Broegaard, Johs., Søndenbro, Langeland
 Buch, Ellen, Lydinge pr. Espe
 Bukkehøve, Else, Bukkehøve Mølle, Taasinge
 Christensen, Asta, Svendborgvej 6, Ringe
 — Marie, »Vesterlide«, Ryslinge
 Dahl, Helene, Bojden pr. Faaborg
 Fischer, Erik, Rolighedsvej 17, Ringe
 Guldbrandsen, Knud, Nr. Soby Mark pr. Alsted
 Hansen, Johs., Allerup Mark pr. Højby F.
 — Knud Buch, Rolighedsvej 12, Ringe
 — Mogens, Rudme
 — Poul, »Bjærggaard«, Illebølle, Langeland
 — Sigrid Egelund, Sdr. Højrup pr. Pederstrup
 Højlund, Verner, Sødinge pr. Ringe
 Jakobsen, Doris, Hunderupvej 39¹, Odense
 — Johanne — —
 Jensen, Anton Dam, Rynkeby Kohave pr. Pederstrup
 — Inger, Sparekassen, Norre Aaby
 — Johs. Aarslev
 — Mary R. Aarslev
 Johannesen, Mildrid, Espe
 Jørgensen, Dines, Vindinge Bageri pr. Lamdrup
 — Regnar, »Kirkebygaard«, Allerup pr. Højby F
 Kristensen, Johs., Bolleskov pr. Ringe
 Larsen, Chr., »Nørhavegaard« pr. Rudkøbing
 — Erik, Tved pr. Svendborg
 — Martha, Gestelev pr. Ringe
 Laursen, Poul, Fjellerup
 Madsen, Aksel Bender, Villavej 24, Ringe

Madsen, Knud, Boltinggaards Skov pr. Ringe
Møller, Meta, Ny Nyby, Taasinge
Nielsen, Agga, Skovvejen, Espe
- Anders, »Bremershave«, Korinth
- Elly, Palleshave Børnehjem pr. Ringe
- Frida, Egeskov pr. Kværndrup
- Grete, Ryslinge
- Karl, Allerup pr. Højby F.
- Richard »Bregnebjerg«, Sdr. Højrup pr. Pederstrup
Noach, Otta, Palleshave Børnehjem pr. Ringe
Rasmussen, Hans Børge, Odensevej 56, Ringe
- Peder, Ryslinge Bryggeri pr. Fjellerup
Skjold, Knud, Lørup pr. Ringe
Skyum, Frode, »Solvang«, Ullerslev
Svith, Aksel, Østerbro 4, Faaborg
Tofting, Verner, Brugsforeningen, Aarslev
Truelsen, Helene, Dalgas Alle 27, Herning
Vogn, Rasmus, Sdr. Vornæs, Taasinge
